

Amerikanci zavzeli Cherbourg

ZMAGA PO NAJSRDITEJŠI BORBI: DRUGE VESTI

London, Anglija. — V predmestja pristanišča Cherbourg so ameriške čete prodrele že v petek in soboto. Toda utrdbi v okolici mesta, katere še niso bile tedaj premagane so zabranjene v hodo v mesto samo in v osrčje mesta so prodrele ameriške čete šele v ponedeljek jutro in so ves ponedeljek divjali hudi boji od hiše do hiše, od vrat do vrat, nož na nož. Borba je strašna in podobna bojem v Cassino in Stalingradu, omenjajo poročevalci. Mesto je dejansko v rokah ameriških čet, ker vsa okolica je sovražnika očiščena. Toda Nemci so v obrambi strastno trdrovati in se upirajo vse povsod do zadnjega. Ta-ko n. pr. so se Nemci v noči med

nedeljo in ponedeljkom zabari-kadrali v poštni urad v Cher-bourgu in so se tu trdrovratno branili skoro do ponedeljka opoldne; le totalno porušenje stavbe, jih je šele pregnalo.

V ponedeljek jutro so Nemci imeli v svojih rokah samo še eno utrbo, iz katere so nadle-govali ameriške čete. Zgleda pa da bo tudi ta utrba padla (Nadaljevanje na 6. str.)

RUSKA OFENZIVA VELIK USPEH; 50,000 ZAJETIH

Moskva, Rusija. — Velika ruska ofenziva, ki je začela še sredi zadnjega tedna se je razvila v eno največjih vojnih pod-vzetij. Rusi udarjajo na osrednji fronti z več, kakor 1 milijon mož in so v prvih treh dneh ofenzive prodri naprej do skoro 35 milij, skozi najbolj utrjenno nemško črto v okolici Vitebska, ka-terega so v dveh dneh obšli in zajeli v mestu in okolici pet nemških pehotnih divizij, ome-nja poročilo, kar šteje od 50,000 do blizu 75,000 mož.

Mesto Vitebsk šteje okrog 167,000 prebivalcev in je s svojo okolico prava naravna trdnjava. Zadnje poročilo omenja, da so Rusi v nedeljo udrli že v mesto samo in da divjajo boji na ulicah mesta in rusko poročilo omenja, da je v teh bojih padlo 8,000 Nemcov. Vsega skupaj od kar je začela ofen-ziva pa je padlo več, kakor 20,000 Nemcov. Veliko števijo je vjetih. Rusi so prodri že do 41 milij zapadno od Vitebska in nemška obrambna črta v Beli na Balkanu.

KAJ PRAVI AMERIŠKI TISK O ŽUPANU LAUSCHETU

Chicago, Ill. — Dopisnik od "The Chicago Daily News" Edwin A. Lahey, je objavil 22. junija, to je zadnji četrtek v imenovanem listu zelo laskav članek o clevelandskem županu Franku J. Lauschetu. Posebno lepo predstavlja Lauschetovo iskrenost in poštenost v njegovem javni službi, kar je res nekaj izrednega in Slovensi moramo biti nadvse ponosni na njegovo pravoklost v tem oziru.

Američki Sloveni župana Lauscha že poznamo, zato se ne bomo bavili tu s podrobnostmi, pač pa želimo omeniti nekatere značilnosti iz Laheyevega opisa. Potem, ko opisne našega odličnega slovenskega sina, kako je prišel do sodnika, do župana in kako je klub vsem intrigan demokratov in republikancev dosegel nominacijo na demokratski listi za gover-nerske kandidate države Ohio, pove ta le zelo edinstven slučaj. Pravi: Ko je župan Lausche deset dni agitiral po državi pred primarnimi volitvami, je postal mestnemu blagajniku ob vrtniti ček za \$412.62, kar je bila njegova plača za tisti čas z izjavo, da do tega ni pravčičen, ker ni bil tisti čas v kaže.

Dopisnik pravi dalje, Lau-sche je župan vseh, ne samo go-tove stranke in tak želi biti tu di kot guverner, če bo izvoljen, kar skoro gotovo bo, kakor vse američki letalci in sedem a-

V OSREDJU

Na republikanski konvenciji v Chicagi dne 26. junija bo najbrž eden izmed zgornjih treh mož imenovan za predsedniškega kandidata. Od leve: John William Bricker, guverner države Ohio; Lieut. Com. Harold Edward Stassen, prejšnji guverner države Minnesota, zdaj pa z ameriško morarico; in Thomas Edmund Dewey, guverner države New York.

WALLACE IN ČANGKAJŠEK O POVOJNEM MIRU V PACIFIKU

Chungking, Kitajska. — Pod-predsednik Zdr. držav Henry Wallace, ki se mudi zadnje te-dne v Aziji na posebnem potovanju, je imel zadnji teden šti-ridnevno posvetovanje s kitaj-skim maršalom Čangkajšekom glede povojne ureditve međa-rodnih zadev v Pacifiku. Po posvetovanju sta objavila svoja stališča, ki so v glavnem: Da bo mir varen in stalni je treba popolno razrožitev Japonske, ker ta je stalna nevarnost za mir v Pacifiku. Drugič je treba trdnega sporazuma med štiri-imi velesilami, ki so zainteresi-rane v razmernem v Pacifiku to so: Britanija, Kitajska, Rusija in Združene države. Tretjič, azijskim narodom je treba prepustiti samovladanje njihovi-ih ozemelj in jih pripraviti na to v doglednem praktičnem času. Dati jim vse prilike, da se bodo mogli primereno razvijati gospodarsko, politično in so-cialno. Stališča Britanije in Rusije naprem tem načrtom še ni-ko je znana.

APEL NA STARŠE IN DRUGE

Chicago, Ill. — Oblasti ape-lirajo na starše in druge naj-pomagajo in sodelujejo, da bo ob obhajjanju 4. julija, dneva ameriške neodvisnosti, čim manj nezgod z raznimi eksplozivami. V mestu samem prav-malo kdo prodaja eksplozivne rakete in druge take predmete. Vendar pa mladina pride do njih in nesreč in nezgod z nji-mi je vedno dovolj.

KRALJ PETER, ŠUBAŠIĆ IN TITO SE SNIĐEJO

Rim, Italija. — Kralj Peter in ban Šubašić se nahajata v Italiji. Poroča se tudi, da pride v kratkem v Italijo maršal Ti-to iz Jugoslavije, kjer se bodo sestali glede notranje uredbe Jugoslavije. Seselanek bo skušal doseči sporazum med četni-ki in partizani, ako je to sploh mogoče v danih razmerah.

NEMCI NAPALI AMERIŠKA VZLETALIŠČA V RUSIJI

London, Anglija. — Radio postaja v Moskvi je objavila, da so nemški bombniki napadli dva američka vzletališča v Ru-siji. Pri napadu so bili ubiti trije američki letalci in sedem a-

KRIŽEM SVETA

London, Anglija. — Predsednik belgijskega armadnega in mornariškega vojnega sode-šča Marcel de Baer je objavil dne dni nasvet, da naj se Hitler-ja in njegove naziske sovodi-tele ustrelji brez vsake obrav-nave, takoj ko se jih vjame. Cimpire se z njimi opravi, tem bolje, je mnenja ta belgijski jurist.

— Chungking, Kitajska. — Japonci, ki prodirajo v notra-njosti Kitajske ob Hankow-Canton progi, so se približali predmestju Shihwanu, ki je komaj 35 milij oddaljen od važ-nega križišča Hengyanga, od-kjer tečejo zveze v Chungking. Položaj je zelo resen za Kitaj-ce.

— Washington, D. C. — Skup-ne ameriške izgube v armadi in mornarici znašajo od napada na Pearl Harbor pa do sedaj 225,382 mož. V armadi in mornarici znašajo smrte zgue 51,333, drugi so pogrešani, ranjeni in vjeti. Zgue pri pri-veziji v Normandijo znašajo 3,283 mrtvih in 12,600 ranjenih.

— Vatikansko mesto. — V Vatikanu je začel izhajati nov katoliški dnevnik, nepolitičen list, ki bo predstavljal mnenje Katoliške akcije. V svojem pr-ven uvodenem članku pravi: Mi želimo človeški red, ki naj črpa svojo moč od božjega reda. Sledec temu namenu, se ne bo-mo udajali političnim akcijam.

— Rockford, Ill. — V juž-nem delu države Wisconsin, kjer se dotika meje severnega Illinoisa, je v noči med četrt-kom in petkom divjal strahovit vihar. Najbolj je bilo udarjeno mesto Belmont, v kateri okolici je vihar podrl in razdeljal nad 100 raznih poslopij. V viharju je našlo smrt tudi 12 ljudi.

— Detroit, Mich. — Detroitski nadškof prevz. Edward Mooney je govoril kot gost na slavnosti Jewish Community Council in je v svojem govoru odločno pobijal gibanja, ki jih širi razna antisemitska propa-ganda. Nadškof je izjavil, da antisemitizem je največje družbeno zlo, ki si ga moremo mi-sliti med narodi. Vsi narodi smo otroci in hčere enega in istega Boga in sovražiti se med seboj je greh proti postavi Boga sa-mega.

APEL NA OBE POLITIČNI STRANKI ZA ZNIŽAJE DAV- KOV PO VOJNI

Washington, D. C. — Sena-tor George, demokrat iz države Georgia, ki je načelnik fi-nančnega odbora v senatu, je objavil v soboto resen apel na voditelje obeh glavnih političnih strank v deželi, da naj gla-dajo, da bodo vključile konve-nkcije obeh strank v svoj pro-gram tudi načrte, da se po vojni cimpire znižajo davki v de-želi. Senator George pravi, davki so previsoki, da bi mogla privatna podjetja poskrbeti za zadostne rezerve kapitala, ki ga potrebuje industrija za obnavljanje in razsirjevanje o-bratov. Treba, je tudi znižati davke posameznikom, ker so previsoki. Zdaj dokler je vojna, to ni mogoče, treba pa je gledati, da se s tem začne izva-jati takoj, ko bo vojna končala. Koliko bodo voditelji strank ta apel spoštovali se bo kmalu po-kazalo.

REPUBLIKANSKA NAROD- NA KONVENCIJA OTVOR- JENA

Chicago, Ill. — V ponedeljek dopoldne ob 10:00 uri je bila otvorjena v obsežnem chi-caškem Stadionu republikanska narodna konvencija. Nad 2000 raznih delegatov in za-stopnikov je navzočih na kon-venciji. Poleg teh pa na tisoče in tisoče obiskovalcev in go-stov. Konvencija pravijo, da bo trajala okrog 4 dni. Kakor zgleda se večina nagiba na stran Tomaža Deweya, gover-nerja države New Yorka in še vedno prerokujejo, da bo nomi-niran na prvem balotu.

TORNADO V PENNI UBL 150 LJUDI; 1000 POŠKO- DOVANIH

Pittsburgh, Pa. — Silovit tor-nado, ki je divjal na jugo-zapa-du države Pennsylvanije, v se-verni West Virginiji in v Mary-land-zadnji petek večer, je po-vzročil ogromno škodo, ki sega do 5 milijonov dolarjev. Do 150 ljudi je bilo ubitih v viharju, več kakor 1000 ljudi je več in manj poškodovanih. Na tisoče in tisoče domovanj in raznih poslopij je uničenih. Takega razdejanja že dolgo ne pomni-jo.

— OGLAŠAJTE V "AMER.
SLOVENCU"!

"PARTIZANI SE BORIJO ZA PRAVIČNO STVAR!"

Washington, D. C. — Kakor poroča Vojni obvestilni urad, je bilo po Titovem radiu nedavno objavljenih nekaj odlokov iz govora jugoslovanske duhovnike Msgr. Svetozarja Rittig, vikarja pri cerkvi sv. Marka v Zagrebu, sedaj pa z Jugoslovan-sko osvobodilno armo. V tem govoru je omenjen duhovnik žji in človeški postavi je prav kaznovati in osvetiti se za ne-dolžno križna, otrok in mili-jon ljudstva.

"Danes bom govoril o zatr-jevanju nemške propagande, da ste proti veri in Cerkvi. To ni res. Izrazili ste svojo željo, naj bi bila takuk maša."

Radio oddaja je tudi navaja-la par besed iz pisma katoliškega duhovnika in jugoslovanskega domoljuba Antona Begi-ča listu Vjesnik Naprijed:

"Kot katoliški duhovnik sem se dolgo boril v gibanju narodne osvoboditve, ki ni samo vo-jaški, temveč tudi kulturni in vzgojni pokret."

SLOVENIJO PUSTOSIJO, PRAVI SVIČARSKI LIST

Washington, D. C. — Kakor poroča Vojni obvestilni urad, je v svicarskem listu Tribune de Geneve 11. junija izšlo poro-čilo, ki priporovede, kako je zdaj v Sloveniji. Med drugim piše naslednje: "Zivljenje ljudstva je zelo težko vse povsod. Najve-

asi je bilo požganih, in tisti, ki so kraje zasedli, skušajo pre-prečiti, da partizani ne bi mo-gli dobiti živeža, s tem, da de-želo požigajo. Del prebival-usta so odpeljali v rudnike na Poljskem, v Franciji in v Bel-giji."

Na tem mestu dodajamo tu-di poročila iz Londona o parti-zanskem kretanju zadnje dni. Porocila so posneta iz oddaj na Titovem radiu. Maršal Tito pravi, da so njegove čete se do dne pretrgate železniško progę Zagreb-Beograd na nič manj ka-kor 267 mestih. V Slavoniji so pokončale devet vlakov in 30 lokomotiv, več drugih tovornih vozov in sedem mostov.

Nemci baje zbirajo močne

sile v severni Dalmaciji, da bo-đo z njimi začeli vpadalne po-hode, toda niso do sedaj še nič napredovali v bojih s partizani.

Titovo poročilo iz 22. junija je povedalo, da so partizani po-bili okrog 500 Milan Nediečevih četnikov v zagrivenih bojih v vzhodni Bosni.

Poročilo iz Kaire pravi, da so bolgarske čete usmrtille ameriškega letalca, ki se spustil iz svojega gorečega aeroplana blizu Užic v zahodni Srbiji 6. junija. Tako je sporočil general Draža Mihajlovič, ki je tu-di povedal, da so njegovi mož-je rešili 12 letalcev iz treh ameriških letal, ki so se ponesreči-ja ali pa pristala v Jugoslaviji.

NAZIJI RES USMRITILI 50 ANGLEŠKIH LETALCEV

London. — Zunanji minister Eden je povedal te dni pred nižjo zbornico, da Nemci sami priznajo, da so pomorili 50 za-vezniških častnikov v nekem nemškem ujetniškem taborišču, in ne samo 47, kakor je bilo prej poročano; tudi je popolnoma jasno, da so bili ti častniki res naravnost pomorjeni.

"Nemci so poslali angleški gradivo in dokaze in bo našla vse tiste, ki so odgovorni za vojne zločine. Vlada se je odločila to narediti in ne bo odne-hala, dokler ne najde zadnjega moža, pa naj bo kjerkoli ho-če. In ko bo konec vojske, bodo vsi ti ljudje postavljeni pred strogo pravico."

"Tako je povedal Eden, ki je to nemško poročilo kratkomalo zavrgel in dejal: "Razlag, ki na je poslala nemška vlada, ni nič drugega kakor priznanje ogabnega zločina proti vojnim postavam in pravilom." Izjavil je, da angleška vlada

AMERIKANSKI SLOVENEC

Prvi in najstarejši slovenski
list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891

Izhaja vsak torek in petek

Izdaja in tisk: EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

The first and the Oldest Slovene
Newspaper in America.
Established 1891

Issued every Tuesday and Friday
Published by EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:

Za celo leto	\$4.00	For one year	\$4.00
Za pol leta	2.00	For half a year	2.00
Za četr leta	1.25	For three months	1.25
Za Chicago, Kanado in Evropo:		Chicago, Canada and Europe:	
Za celo leto	\$4.50	For one year	\$4.50
Za pol leta	2.25	For half a year	2.25
Za četr leta	1.50	For three months	1.50

Dopisniki so prošeni, da dopise pošljajo vedno malo prej, kateri zadnje
ure predno je list zaključen. Za torkovo številko morajo biti dopisi v ured-
ništvo najkasneje do petka zjutraj prejšnji teden. Za petkovo številko pa
najkasneje do srede jutra. — Na dopise brez podpisa se ne osira. — Roko-
pisov uredništvo ne vraca.

POZOR! Številke poleg vašega imena na naslovni strani
kažejo, do kedaj je plačana vaša naročnina. Prva pomeni me-
sec, druga dan, tretja leto. Obnavljajte naročnino točno.

Entered as second class matter, June 10, 1943, at the post office at
Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

K VPRAŠANJU PRIZNANJA FRANCOSKEGA ODBORA

Kolone ameriških komentatorjev so polne raznih sodb in mnenj o neljubem nesporazumu, ki vlada med Washingtonom in Francoskim narodnim osvobodilnim odborom. Vzroki za ta nesporazum so bili že delno omenjeni v novicah našega lista. Mnogi so, ki trdijo, da je nesporazum nastal zgolj iz osebnih mrženj med predsednikom Rooseveltom in generalom De Gaulle, predsednikom Francoskega narodnega osvobodilnega odbora. Lahko je to delno res, je pa po sredi še mnogo drugih razlogov.

Položaj Francije v letu 1940 je znan. Naziji so jo premagali v dveh tednih. Armada se je razkropila, vlada se je podala in prepustila vodstvo v usodnem času maršalu Pétainu. Ta je sklenil v imenu Francije premirje, sprejel brezpogojne nazijske zahteve, šel še dalje, vpregel je Francijo z njeno industrijo v nazijski voz in Francija je šla delat tlako Hitlerju proti Zaveznikom. Poreče kdo, saj druga Francija mogla ni. Ali res ne? Nekaj nekega odpora bi bila že lahko pokazala, vsaj takega, kakoršnega je pokazal prvo leto Mihajlovič v imenu Jugoslavije. Tako so pa Francozi samo sprejemali Hitlerjeve ukaze. Ze to jim ne daje kakve posebne pravice do kakega enakovrednega položaja, kakoršnega so vredne one dežele, ki Hitlerjevih pojmov nikoli sprejele niso, niti ne podpisale z njim kakih premirij.

Ko so pa začeli pripravljati nove fronte proti osišču, je kajpada bilo treba misliti na sporazum tudi s Francozi. Najprvo v Severni Afriki, kjer ima Francija svoje kolonije. Potem pa tudi dalje glede francoske zemlje same v Evropi, kadar bi nastala druga fronta, kar se je zgodilo prav zdaj te zadnje dni. Na sestanku v Casablanci v Moroku sta pozvala na razgovor Churchill in Roosevelt tudi generala De Gaulle. Na tem sestanku, kolikor je znano, se je De Gaulle silno aragonantno obnašal. Tedaj ni bil še popoloma organiziran Francoski narodni odbor, kateremu zdaj načeluje general De Gaulle. Predložil je Churchillu in Rooseveltu načrt, po katerem bi imeli tvoriti odbor samo njegovi ožji somišljeniki. Roosevelt in Churchill sta temu ugovarjala in sta zahtevala, da se v odbor uvrstijo tudi pričasti drugih strank, tako da bo odbor resnično zastopal vse struje francoskega naroda kar in v kolikor to mogoče. Predsedniku Rooseveltu je posebno ugajal general Giraud, ki je mož mnogo širšega in bolj razumnega značaja kakor De Gaulle in se da z njim vse drugače delovati. Do kompromisa niso prišli in De Gaulle je ostal pri svoji trdovratnosti. Invazija Severne Afrike se je začela in mnogo manj žrtev bi bilo, če bi bili prej skušali pridobiti na pristanek vse razne francoske predstavnike, kar se pa ni dalo storiti radi odbijajočega stališča generala De Gaullea, ki je hotel, naj bodo vsi oni, ki so kaj sodelovali z vichysko vlado, prezreti in odstranjeni. Tako pa je bilo treba najprej ukrotiti vojaški odpor v Dakarju, Oranu in Alžirju. Roosevelt je De Gaulle radi tega zameril in ga vsled tega dosledno prezira še danes. Pravi, da je De Gaulle "nemogoči Francoz", s katerim ni mogoče priti do jasnih sporazumov.

Vse te podrobnosti pa seveda niso bile znane mnogim zamejnim vladam raznih evropskih dežel. Dobro menda niti Rusiji ne. Zato so nekatere izmed teh vlad še in so Francoski narodni odbor z De Gaullejem vred priznale. To pa daje De Gaulle neko potuho, da se zdaj na to priznanje opira, češ, vsi nas priznavajo, le predsednik Roosevelt ne.

Posredi tega so pa še druge zadeve. De Gaulle ne išče samo priznanja zase in svoj narodni odbor, da bi postal kot neka provizorična inštanča civilne oblasti in predstavnštva za Francijo, marveč zahteva tudi, naj ga priznajo kot enakopravnega zastopnika v glavnem zavezniškem vojnem svetu, v katerem so zdaj Amerika, Anglija, Kitajska in Rusija. Tu je najvažnejša zadeva vsega tega. Francija, ki je bila premagana, se je podala in sklenila separaten mir in služila s svojo industrijou Hitlerju, naj naenkrat postane enakovredna članica v vseh odločujočih vprašanjih, preje

nego bi si to zaslужila. Temu se Roosevelt upira. On pač ve, da bi De Gaulle s svojo trdovratno naravo ugovarjal vsakemu zavezniškemu načrtu, najbrže bi še predlagal, da Francije ne smejo invadirati, pač pa raje druge države preje, kjer naj Nemci premagajo, Franciji pa prinesejo zmago in odrešenje na krožniku kakor kakega pečenega goloba, pa bi De Gaulle še zabavljal potem, da ni dovolj osolen ali pa pravilno pripravljen. Roosevelt francoskega sitne dobro pozna, zato ga lepo pusti čakati pred vrati, da se bo spometoval in da sam najprvo vladljivo potrka na vrata Zaveznikov, ne pa kar z arogantnostjo sili noter.

V zadnjih vojnih so morali Amerikanci Franciji plačati celo najemnino, da so se borili proti Nemcem, kljub temu, da je bila to rešitev za Francijo in Francija bi ne bila nikoli rešena, da ni bilo Amerikancev. Morda misli in upa De Gaulle zopet na tak business. Se moti.

Na glede na to, kako zavijajo razni komentatorji oči v tej zadevi in bi radi pripisovali krvido Rooseveltu, slednji ve, kaj dela. Rooseveltovo stališče v tej zadevi je pravilno. De Gaulle naj počaka, da bo dežela osvobojena, potem bo pa imel francoski narod priliko izvoliti njega ali pa koga drugega za svojega vrhovnega predstavnika.

PISMO IZ EGIPTA O POLOŽAJU PRIMORCEV

Prepis poslat našemu uredništvu v priobčitev P. A. Urankar.

Koncem februarja 1944.

(Dalje)

Primorci in Titova Osvobodilna Frona.

Primorci, pa naj bodo doma ali v Italiji in Afriki (v Egiptu in drugih delih), bi iskreno razsimpatizirali s celotno osvobodilno akcijo, ki jo vodi Tito kot vrhovni poveljnik. Sprva so tudi res bile njihove simpatije skoraj sto procentno s Titon, kakov sploh v vsakim gibljanju v Jugoslaviji, ki je kaj obetalo v pogledu hitrejše osvoboditve. Toda več vzrokov je, da se je navdušenje za Titovo stopnjo za stopnjo ohladilo. Nekaj teh vzrokov naj nave dem.

Prvič se vedno bolj ustana vlja prepričanje, da je Titova akcija radi tega, ker mnogo preveč tvega, preden je čas za to. Iz južne Italije imamo na rokah poročila zanesljivih ljudi, ki v tem oziru mnogo povede. Od tem je odšlo v decembra mnogo Primorcev na Titova bojišča v Dalmacijo in so sli z najbolj resnimi nameni. Bili so opremljeni po Zavezničih. Ali kmalu so se začeli vratiti ostanki teh čet kot ranjeni in so bili jako razočarani. Dobili so vtis, da jih je Tito rabil za "kanonenfutter", da so njegove akcije sploh prezgodnine, premalo preimljene in preveč samostojne od sodelovanja z Zaveznički. Primorci pa hočejo ostati živi in v polnem pripravljenosti čakati dneva, ko bodo mogli ob strani Zaveznikov res kaj koristiti skupni stvari, posebej pa za osvoboditev Primorske. Sodijo pa, da sedanje Titova delovanje na vseh frontah je umrl v laških bolnišnicah rojak Anton Okleščen. Pogreb se je vršil 19. junija iz Shimkus-Težak pogrebnega zavoda v cerkev sv. Roka, kjer so župnik Rev. Kassovic opravili zanj črno peto sv. mašo in pogrebne obrede, nakar je bilo truplo odveljano na katoliško pokopališče sv. Vincencija. Rajnki Anton zapušča očeta in mater ter par bratov vojakov in se stro. Vsem preostalim naše sožalje, Anton pa naj v miru počiva.

V Ottawa se nahaja v bolnišnici rojak Henry Radej. Je pobil. Želimo mu, da kmalu okrevne.

Ravn na moj rojstni dan, to je 3. junija, sta obhajala moja priatelja Mr. in Mrs. Frank Wedic v Jolietu 25 let, odkar sta bila poročena. Zato jima častim in želim, da Bog, da bi si dočakala zlate poroke!

Vsem slovenskim rojakom najlepši pozdrav s željo, da se zopet vidimo na pikniku! Vaš Anton a Hribna.

RAZNE NOVICE IZ LA SALLE

La Salle, III.

Dne 21. junija, na sv. Alojzija dan, smo nastopili poletni čas. Bomo videli, kaj nas bo vse srečalo v tem poletnem času!

Predzadnjo nedeljo so naš Rev. Father Kassovic oznanil, da bomo zopet imeli velik piknik. Letos bo 6. avgusta gori v Maple Gardens v Peru. Tam so naši priatelji Gregorčič in je prav lep prostor za piknik, ker je senca hrastova in javorjeva. Zato vse Slovence že danes opozarjam na oni čas, 6. avgusta, da se pripravite in ne pozabite. Vse vas vladljivo vabimo na piknik, tudi oddaljene rojake Slovence, da pride med nas, ako le morete. Odločite se in pride in ne bo vam žal. Zopet se bo slišala lepa slovenska pesem tisti dan, zato pa: Korajža velja! Ernest, odišči se za ta dan in La Salle, na piknik fare sv. Roka!

Prišla je na obisk v La Salle Miss Mary Radkovič iz Indianapolis. Obiskala je naše trgovce Mr. in Mrs. Anton in Jos. Jenko in tam v Ogleby več Slovencev. Na obisku je bil tudi naš stari priatelj in nekdanji sopevč pri cerkvem v preškem zboru Slovenia Mr. Matija Povše. Prišel je obiskat svoje žene Ane brata in njegovo soprogo Mr. in Mrs. Ludošek Kastigar ter sestri Mrs. Math Komp in Mrs. Johan Banzik in tako več priateljev. Prišel je iz Cleveland. Veseli smo, da nas je obiskal. Mat in Anton Hriba sta takrat pela skupaj pri cerkvem zboru bas, zato se ga še dobro spominjam in sva se sestala starata priatelja.

Pred nekaj tedni so prišli na dopust vojaki Joseph Strukel, Ed Klopčič in Frank Aister. Edward Klopčič je zaslužil lepo šaržo za pridno učenje, postal je drugi poročnik pri letalcih. Je prvi slovenski fant iz La Salle, ki se je tako daleč povpel, za kar mu častitamo. Dne 17. junija je umrl v laških bolnišnicah rojak Anton Okleščen. Pogreb se je vršil 19. junija iz Shimkus-Težak pogrebnega zavoda v cerkev sv. Roka, kjer so župnik Rev. Kassovic opravili zanj črno peto sv. mašo in pogrebne obrede, nakar je bilo truplo odveljano na katoliško pokopališče sv. Vincencija. Rajnki Anton zapušča očeta in mater ter par bratov vojakov in se stro. Vsem preostalim naše sožalje, Anton pa naj v miru počiva.

Vse se preobrača. Pred leti, ko smo se mi preselili sem — tega je že 36 let — je bila v cerkvi služba božja po enkrat na mesec. Duhovnik je prihajal sem iz Salt Lake City. Redke so bile te prilike, pa še takrat je prišlo v cerkev komaj par dobrih katoličanov. Ali pa vidite, kako je danes cerkvice napolnjena vsako nedeljo in ob praznikih, in še po dvanajstih imamo. Tukaj je veliko Meksikancev, ki vsaj na videz pokažejo, da so jake verne ljudje. Dost je tudi Ircev. Slovencev je najmanj tri družine.

Kakor sem že omenila, je tukaj zdaj veliko naseljenje v čez 800 fantov je že šlo služiti Strica Sama. Nekaj jih je med njimi tudi hrvatske narodnosti, Slovenec pa je samo eden, Raymond Kopesc, sin Mr. in Mrs. Joe Kopesc. Bog daj, da bi se vsi srečno nazaj povrnili zdravi in da bi bila zmaga na naši strani.

Kar se pa tiče vremena, je pa jako slabo, ker vsaki dan dežuje in tudi mrzlo je še, kar nam prav težko dene; že tako pozno, pa še pri peči sedeti! Za danes naj zadostuje, pa še drugič kaj več.

Prav lepo pozdravljam vse čitalce, posebno pa moje sorodnike v Pueblo, Colo., kakov tudi mojega sorodnika Rev. V. Vodruška v San Francisco, Cal.

Največje veselje in razvedrilo so mi pisma, ki jih pogosto prejemam od domačih in priateljev. Srečen sem, da imam dosti priateljev, ki mi pogosto pišejo, zakar se najlepše zahvaljujem vsem skupaj. Največje in najlepšo zahvalo sem dolžan svoji ženi in mami, ki se najbolj trudita za nas!

Ko bi bil zdaj kateri izmed vas tukaj, bi se lahko o marsičem pomenili. Veliko novega bi si lahko povedali. Tako pa je malo bolj težko, zato mora vse čakati. Bo pa toliko več povedati, ko pride domov.

Cas poteka in treba bo iti k počitku. Naj z danes zadostuje, da je teh par vrstic; bo pa drugič še kaj več.

Še enkrat najlepša hvala vsem skupaj. Pa z Bogom!

Priatelj v sobrat

Richard F. Rakovec.

Op. ur.: Richard, ki je doma na Willardu in v Chicagi, je znan našim čitalcem iz prejšnjih dopisov. Piše slovensko. To pot je priložil tudi majčkeno svojo sličico.

POROČILO IZ UTAH

Bingham Canyon, Utah.

Cenjeni g. urednik: Pošiljam naročnino za Am. Slovence, zraven bom pa še malo popisala, kako je pri nas.

Kakor pôvod v sedanjem času, tako je tudi tukaj dela silno veliko vseposod, še posebno pa tukaj v Binghamu, kjer neprenehoma kopljejo s parnimi lopatami in iščejo ruder, ki je silno bogata v teh hribih. Nekaj posebnega je videti, kako pride svet od drugod, na pr. iz New Yorka ali drugih krajev, kjer ni takih hribov, kot so tukaj. Taki ljudje se ne morejo zadostiti nagledati. Ta naselbina je bila pred leti majhna, danes pa je vse nekaj druga.

Boyscout Drum and Bugle Corps in Legionarjev. Kakor je bil uspeh lep, bi bil lahko še znatno večji, ko bi bili tudi drugi Slovenci iz Chicago sodelovali. Posebno priznanje gre stavbinskemu društvu Reliance Federal Building and Loan Association, ki je darovalo način za nagrade \$150 v bondih, in našemu cvetličarju Mr. Johnu Gottliebu, ki je daroval lepe šopke in cvetlice. Voditelj programa Čeh Mr. Joe Kohout, ravnatelj lokalnega odmerjalnega urada, je izredno zmožen voditelj: vsem navzočim je zelo ugajal.

Sheboygan, pozor!

Sheboygan, Wis. — Društvo Am. Slov. Združenje bo imelo svojo mesečno sejo, ki bo obenem polletna,

THE
WESTERN SLAVONIC
ASSOCIATION

Founded on Democratic
Principles, disregarding Class,
Political and Partisan Beliefs
and Opinions.

Formed solely for Mutual
Benefit of the members and
their beneficiaries and not
for profit.

BE A LOYAL BOOSTER

FRATERNAL VOICE

A DEPARTMENT OF AMERIKANSKI SLOVENEC

Monthly English Section — Dedicated To the English Speaking Members Of Our Association

Our Motto: BROTHERHOOD, LIBERTY AND PROGRESS

THE
WESTERN SLAVONIC
ASSOCIATION

A Family Organization

The Best Home Safeguard

Fraternal Protection For
The Whole Family. Provides
For Death, Sick, Operations,
Accident and Disability
Benefits.

Fraternal Protection For
The Whole Family. Provides
For Death, Sick, Operations,
Accident and Disability
Benefits.

CHICAGO, ILL., TUESDAY, JUNE 27, 1944

SUPPORT YOUR ASSOCIATION

FRATERNAL VOICE

(ENGLISH SECTION)

Published monthly in the interest of the English Speaking Lodges and the Juvenile Department, and for the progress, good and welfare of The Western Slavonic Association, also to promote and maintain a mutual and fraternal understanding between ALL members; to unite our whole membership and develop fraternity, brotherhood and cooperation to the highest degree.

The following rules must be observed:

1. Write legibly in ink on one side of paper, or type your article, double spacing it. Articles should be as brief as possible.
2. A pen name may be used but must be accompanied by name and address of writer.
3. The editor reserves the right to alter, condense, or accept or reject any copy submitted.
4. No manuscripts will be returned unless requested and return postage is included.
5. Hand changes of addresses to your local secretary who will forward same to the publisher — AMERIKANSKI SLOVENEC, 1849 West Cermak Road, Chicago, Ill.
6. Send all letters, copy and material for this page to reach the editor not later than the 16th day of the month.

Send all communications to:

FRATERNAL VOICE

GEO. J. MIROSLAVICH, Editor

1360 Vine Street

Denver, Colorado

LET'S FACE FACTS

Working together in harmony is essential to the success of any activity. Co-operation of effort toward a common goal gets things done that otherwise could not be accomplished. Unity of effort is necessary when a body of men and women are involved in some important work to better themselves as individuals and collectively as a group.

We find ourselves face to face with the true fact that the above requirements have not been displayed by a large percent of our membership in the "Insure the Family" Campaign so far this year. As in former years, especially in recent campaigns, only a small percent of our large membership was responsible for the rather good successes made. The same goes for other progress and growth of our Association. Increasing our splendid solvency of 104.42% of 1934 substantially each year until it has this year reached the remarkable figure of 138.58% was not an accident, but it was achieved by hard work of diligent officers and members. Neither was the W. S. A. placed on the level among the best organizations, becoming great and strong in every respect, by just wishing. This was accomplished by you members who one time or other performed a good deed for the WSA, by others who occasionally do their duty and by several members who month after month year in and year out faithfully and loyally are active in behalf of the progress of our beloved Association.

If such extraordinary success could be brought about by only a small percentage of our membership, one can easily understand how our progress would be increased over and over again if more and more members would join in our efforts.

During the remaining six months of this year we hope that more members will become active and more interested in the affairs of their own organization. The spirit of cooperation must prevail. It is expected that all Supreme Officers will follow the lead of our worthy Supreme President, Supreme Secretary and others in boosting the worth and fine quality of our WSA with written and spoken word and back it up with personal action.

The lodge presidents, secretaries and other officers are responsible for the progress of their respective lodges, likewise the rank and file must back up the leaders they have chosen themselves. Like a regiment of soldiers assigned a certain task all must fight together to successfully attain their objective.

Like in anything else our set plans must be completed by determination and teamwork with every member of that team having one objective in mind — make sure of victory.

Our first job is to bring to a glorious termination the two-month 36th Anniversary Drive ending on June 30 which has also been designated as a period during which we pay tribute to our deserving Supreme Secretary Anthony Jersin by enrolling a great many new members. Only a few days—hours perhaps—remain to carry out our two-fold objective. Then we must carry on in the "Insure the Family" Campaign.

Every member get at least one new member and attempt to enroll an entire family this year.

BOOST OUR JUVENILE DEPARTMENT!

From the Office of the Supreme President WSA.

Progress made during the month of May proved to be very satisfactory. It was indeed happy to learn that 78 new members had been enrolled during the above month. I feel confident that our total number of new members for the two months, May-June, will reach or surpass the 200 mark.

I am especially grateful to the Trail Blazers Lodge No. 41, who broke all the previous records by enrolling 37 new members during the month of May.

My sincere thanks also to all the other lodges who have made more or less progress during the above month. We had two very good reasons to be exceptionally active during the months of May-June. One was our 36th Anniversary of our splendid fraternal organization, the Western Slavonic Association, and the other was to pay our respect honoring our beloved Supreme Secretary, Bro. Anthony Jersin. In addition to all this, special awards were granted for this special occasion and I only hope and pray that every lodge took advantage of these inducements. I do believe, however, that most of us have worked hard during the past two months, but the most important thing right now is not to relax and sit back in the reflected glory of our past accomplishments. The time has come when each of us must again concentrate on the "Insure the Family" Campaign as well as for the well being of our beloved mother, The Western Slavonic Association. We, as members of a great fraternal organization must continually work for the benefit of the Association and we must size every opportunity we may be able to promote its welfare. We are members of a most liberal, most solvent and most sympathetic fraternal organization. So my dear members, let's keep our sleeves rolled up and keep it that way.

Let Us All Back Up The Invasion Forces

You as members of the Western Slavonic Association, have the privilege of helping your country win the world's greatest war by investing in the world's best securities.

Hundreds of thousands of other Americans on the fighting fronts, at sea and in the air, are making their contributions to victory and peace in toil, suffering and blood. Many of these men are neighbors or friends;

MONTH OF MAY PRODUCES MORE ACTION IN CAMPAIGN

1943 Champions Hit Stride

By far the best month of the Campaign thus far, the month of May saw an increase of activity by the leading lodges and several others. Lodges No. 7, 38, 52 and 64 came into the producers column, still leaving 19 lodges not enrolling a new member as yet.

Last year's champions, Trail Blazers of Denver, made a substantial gain by taking in 9 adults and 28 juveniles, or a total of 37 in the month of May. This is a fine example for other lodges to follow and a mark to shoot at. Three Star Lodge in Chicago signed up 3 adults and 9 juveniles for a total of 12, and North Eagle in Ely, Minn., was next best with 3 adults and 4 juveniles for a total of 7.

A total of 77 new members in May were recorded bringing the figures for the first five months at 71 adults and 129 juveniles—total an even 200—but we are still behind the figures of the same period last year when we enrolled a total of 250, that is, 72 adults and 178 juveniles.

Leaders With Ten Or More New Members

The Denver Trail Blazers is on a rampage to start early for that bonus prize of \$250.00 which they missed by only 50 members last year, for they are leading the parade with 61 new members. It is the first lodge to go over the quota of 25 to be eligible for the grand prizes.

North Eagle in Ely, Minn., is second with 19 members, needing 6 more to qualify. Three Star in Chicago is third with 17 new ones. Pueblo Lodge No. 3 follows with 12, while Nos. 5 in Leadville and 29 in Cleveland each show 11 on the books; No.

59 in Central City, Pa., has ten to their credit. Crowding the leaders are the neighboring lodges of No. 1 in Denver and No. 17 in Frederick, both of whom have 7 each.

We are hopeful that the report of June business will be much better and that the momentum gained in the 36th Anniversary drive during May and June will be increased from month to month so that the "Insure the Family" campaign will terminate in a tremendous success when it ends on December 31.

Trail Blazers has made up its mind that the \$250.00 capital prize, the first grand prize of \$50.00 and the Kochevar Trophy must be theirs, and have set out to achieve this goal. If several other lodges would make this determination and back it up with action we would have a lively competitive campaign and fruitful in gain and growth for the Association. Lodges securing the most members will win the prizes, however, every lodge getting at least 25 members will earn the \$10.00 for sure. Any lodge obtaining 200 members added to whatever prize they may win. The Association would be more than happy to pay this amount to at least ten or more lodges, for that would mean just these many lodges would take in over 2000 members this year. Why not? It can be done! There are prospective members in every corner and nook of every community. It is the voluntary job of every one of us to invite them in—it is our duty.

Slogan For All
I did, or will, get a new member—and I'll get one more in '44.

IMPORTANT FACTS ABOUT THE JUVENILE DELEGATE CONTEST

The Juvenile Delegate Contest which has been in progress since January 1, 1942 is to end at midnight on December 31, 1944. Only a few months remain and they will pass quickly finding a lot of juveniles ambitious to become a delegate short several credits because they started to work too late.

Every juvenile of the WSA in good standing who is of reasonable age to be able to participate in the Third National Juvenile Convention is eligible to enter the Contest. Entry is simple, merely deciding to become a delegate and setting out to secure a new adult and juvenile members and calling on other juvenile and adult members to assist. Many juveniles already have been working and piling up credits since January 1, 1942. It is not too late to start now.

The important factor in qualifying as a juvenile delegate is to secure fifty (50) credits, that is, 50 new adult or juvenile (or both) members who remain in the Association for at least one year. Such new members which will earn the necessary credits may be obtained by the juvenile candidate for delegate or by any other juvenile or adult who will work in behalf of the candidate. Parents who are not members may also work for a juvenile of their family who is in the WSA Juvenile Department.

Former juveniles who transferred into the Adult Department between Jan. 1, 1942 and Dec. 31, 1944 may also enter the contest and qualify as a delegate by securing the necessary 50 credits.

Remember, every new member enrolled does not only bring a credit but also a cash commission for the proposer and it will help some lodge

some relatives. But no matter who they are, each of them needs, and has the right to expect, the support which your dollars will give him.

War is wasteful and costly. The price of victory, especially since we have invaded foreign soil, is very high. But all of us know that the price must be paid, for without victory, nothing else matters.

The 5th War Loan Drive to raise 16 billions started June the 12th. It gives you the opportunity to put your dollars into the fight—at an attractive rate of interest. You have all done a swell job in our previous drives, now let's double the amount and buy bonds to the very limit. This is the time when we must throw in everything. This is the time to dig up that extra 100 or 200 dollars and spend it for the Invasion Bonds.

The fighting men expect us to back them up. We cannot let them down now, we cannot fail them now when they need us most.

Fraternally yours,

LEO JURJOVEC, Supreme President.

DENVER NEWS ITEMS

Globeville block again to be honored for 100 per cent subscription in the fifth war loan drive. The 4600 block on Pennsylvania street was the second in the city to go over the top. The major in this block was Mr. Frank W. Canjar of 4554 Logan St., whose own block was the first to reach its goal in the fourth war loan drive last January. Congratulations to Mary, her workers and the good Americans in their district.

The block in which our editor lives, that bounded by Vine and Gaylord streets and East Thirty-third and Thirty-fourth avenues, was reported as the first to make a 100 percent record in the present bond drive.

Leonard Matejcic, 2nd Class Aviation Machinist Mate, passed through Denver recently where he was met by his mother and later visited in Pueblo. He will return to his station in San Francisco.

Mrs. George Miroslavich sends greetings and regards to her Denver friends from Kansas City where she is visiting with her daughter's family, Mr. and Mrs. Hubert Amman. And she thanks all Trail Blazers who wrote her a note at the last meeting. Mr. Miroslavich will join her about June 29 and both will return to Denver July 23. (Aside: Jure is becoming an expert bachelor under the tutelage of that veteran bachelor Jimmie Frain.)

Mr. Joseph Perme informs us that plans are in the making for his son Edward to come home on a furlough after over two years of absence from the city. Another local lad absent for a long time and who is scheduled to furlough soon is John Vidick. We will be glad to see these lads.

Molly Cic, Anton Lunka, George Miroslavich, Joe Perme, Carl Putnik and John Trontel are ready to join the bartender's union after that workout the crowd gave them at the recent picnic of the Slovenian Home. John Schutte will hand out his shingle as a first-class "restauranteur." Chairman Anthony Jersin reports that approximately \$115.00 was realized and wishes to thank all workers and patrons who made this possible.

How you folks doing on that extra war bond? Buy another, keep on doing it and keep the bonds. By the way, have you gotten that new member in the 36th Anniversary drive for Tony? If not, you still have until midnight June 30 to do so. The three lodges in Denver ought to make a real good showing.

The Supreme Board will meet at the WSA offices, 4676 Washington, on July 29.

We haven't heard which of the local juveniles are striving to qualify as juvenile delegates. Perhaps you better get your own boy or girl in the Contest, or help some ambitious youngster earn the honor.

Miss Virginia Stonich, daughter of John M. Stonich, president of Western Star Lodge No. 16 in Pueblo, Colo., visited friends in Denver for a few hours enroute to spend a vacation with her sister Kathleen who is employed in Washington, D. C.

Victor Kalcevich and Ignatz Mearsha, looking as perk as ever, were hobnobbing around with relatives and friends recently while on military leave.

Those juvenile supervisors, other lodge officers and members and non-member parents are urged to interest themselves from all over the country; juvenile delegates are guests of the adult convention at various parts of their sessions; a good, jolly time of entertainment, sight seeing and various interesting features to please and delight the children are planned. Being a juvenile delegate is a coveted honor and rare treat that does not come often in a lifetime and the memory of such an adventure and the great good it does will be cherished forever.

Please refer to the complete rules previously printed and watch for future announcements, but it is advisable to at once add to the credits you may have or start now to secure the 50 credits needed. We wonder who will be the first juveniles reported as qualified juvenile delegates!

Lodge juvenile supervisors, other lodge officers and members and non-member parents are urged to interest themselves in this Juvenile Delegate Contest and lend every possible aid to every worthy juvenile possible to send to the next convention.

BOOST OUR JUVENILE DEPARTMENT — THE FUTURE OF OUR ASSOCIATION and strive to enroll a record number of new juveniles in the "Insure the Family" campaign of 1944.

Do you know that Denver WSA have 634 adult and 652 juvenile members? These 1286 members could be doubled if every adult member would get a member and 60% get two and some get three or more within the next few months.

BACK TO ORIGINAL "INSURE THE FAMILY" CAMPAIGN IN LAST HALF OF YEAR

Facts and Information Repeated To Enlighten and Remind Membership

The 36th Anniversary special membership drive conducted for a two-month period, ending June 30, will become history as we launch into the second half of the Insure The Family campaign on July 1st. The terms, extra prizes and increased commissions offered as an extra inducement during the special drive will be discontinued and we return to the original campaign terms and conditions as set at the beginning of the year.

Please remember that every member you obtained in the JA 15c per month class the sum of 75c will be paid. Children joining in this JA class are given one month's free dues if they pay three months in advance.

The above cash commissions are paid to you directly by the lodge secretary after your new member are in the Association for six months, or as soon as six monthly premiums are paid.

PRIZES

Eight prizes are offered the lodges securing the most new members by the end of the campaign. A lodge must secure at least 25 members before being eligible to receive any one of these prizes. Every lodge that enrolls 25 members and does not happen to win one of the eight prizes will for certain receive a consolation prize of \$10.00. You are urged to help your lodge immediately get the first 25 members to make sure \$10 will be added to the treasury, then strive to help it climb higher on the list for a greater sum.

A capital prize of \$250.00 will be given to each and every lodge that enrolls at least 200 members. This capital prize is given in addition to whatever other prize your lodge may win. The eight grand prizes are as follows: \$50.00; \$45.00; \$40.00; \$35.00; \$30.00; \$25.00; \$20.00 and \$15.00.

The most cherished prize, however, that your lodge can realize is a substantial increase in membership. For this reason we urge the lodge officers to make known the terms, conditions, prizes and other facts to every member at the meetings, by personal contact or through the mail. No doubt many of the members do not read the official organ and our plans are fully unknown to them. A part of any campaign is to give it publicity and try to induce all concerned to work in its behalf. This is up to us and we must bring home the importance of our Association work, especially the campaign, directly to every individual member. We are positively confident that this being done the interest, spirit and progress of our program for the good of the Association and your lodge will increase and will take a turn for greater results.

It will PAY you and your lodge to devote a little time now and then for the Campaign.

Three Star Lodge No. 33

Chicago, Ill.
The members of the Three Star Lodge are hereby requested to attend their regular meeting which will take place July the 12th, at the usual time and place. There will be some very important subjects brought up for discussion. The secretary will also present semi-annual financial report of the lodge.

Be sure to set

The WESTERN SLAVONIC
ASSOCIATION

DENVER, COLORADO

Names and addresses of Supreme Officers:

SUPREME BOARD:

Leo Jurjevec, President, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
Geo. J. Miroslavich, Vice-Pres. & Juvenile Supervisor, 3380 Vine St., Denver, Colo.
Frank J. Bradach, 2nd Vice-Pres., 2309 Nicholson St., Lockport, Ill.
Anthony Jersin, Secretary, 4076 Washington St., Denver, Colo.
Michael P. Horvat, Treasurer, 4417 Penn St., Denver, Colo.
Dr. J. F. Snedec, Medical Director, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

BOARD OF TRUSTEES:

Thomas J. Morriane, Chairman, 1934 Forest St., Denver, Colo.
Mike Popovich, 2nd Trustee, 1849 Grove St., Denver, Colo.
Anton Rupar, 3rd Trustee, 408 E. Mesa Ave., Pueblo, Colo.

JUDICIARY DEPARTMENT:

Joe Blainik, President, 2609 E. Evans, Pueblo, Colo.
Johanna V. Mervar, 7801 Wade Avenue, Cleveland, Ohio
Vincent Novak, Box 492, Ely, Minnesota
Joseph Godec, 16215 Huntmore Ave., Cleveland, Ohio
Candid Grmek, 9537 Ave. M, So. Chicago, Ill.

SPORTS DIRECTOR:

Edward Juvancic, 9535 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.

OFFICIAL ORGAN:

"Amerikanski Slovenec", 1840 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

All remittances for assessments and official correspondence shall be addressed to the office of supreme secretary, and all complaints of appeals to the office of the president of judiciary committee. Applications for admission into the adult department, increase of insurance, sick, accident, operation and indemnity benefit certificates shall be mailed to the office of supreme Medical Director.

The WSA invites any male or female person of the Caucasian or white race between the ages of 1 and 30 years to join its ranks. Persons, who desire to become members of the Association, should contact any officer or member of the nearest WSA lodge or write direct to the headquarters of the Association. Eight adult members are required to organize a new lodge in localities where there is no lodge of the Association. For all additional information in regard to organizing lodges, or becoming members, please write to the office of supreme secretary.

JOIN THE WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION TODAY!

IMPORTANT REPORT TO THE SECRETARIES OF THE SUBORDINATE LODGES WSA.

In the month of July we are going to pay commissions and refund the physical examination fees for all those members who joined the Western Slavonic Association between January 1, 1944 and June 30, 1944. Therefore, we request the secretaries of the subordinate lodges to send in the bills for said commissions and medical examiners' fees until July 5, 1944.

Fraternally yours,

ANTHONY JERSIN, Supreme Secretary.

FINANCIAL REPORT OF THE WSA FOR MAY, 1944

FINANČNO POREČILO ZSZ ZA MESEC MAJ, 1944

Lodge No.	Dis. Dr. it.	Receipts Disbursements	Lodge No.	Dis. Dr. it.	Receipts Disbursements
Prejemki	Izdati	Prejemki	Prejemki	Izdati	Prejemki
1.	\$412.21	\$1536.05	33.	207.02	52.00
3.	446.85	105.00	34.	11.79	17.50
4.	90.02	—	36.	202.86	—
5.	332.42	258.50	37.	47.69	—
6.	76.26	—	38.	88.53	28.00
7.	322.55	46.00	41.	504.18	138.00
8.	47.41	127.00	44.	58.37	—
9.	219.75	—	45.	67.60	—
11.	36.57	118.00	46.	30.75	—
13.	24.43	—	51.	84.65	—
14.	248.63	—	52.	63.45	35.00
15.	69.72	129.76	53.	15.37	—
16.	447.74	105.00	54.	65.00	—
17.	136.63	50.00	55.	31.20	9.50
21.	269.99	81.00	56.	57.63	—
22.	69.94	—	57.	12.65	—
23.	96.00	—	58.	13.08	—
24.	92.90	—	59.	76.00	71.00
26.	62.71	31.00	60.	24.49	—
27.	20.75	10.00	61.	12.83	—
28.	22.83	—	62.	15.32	—
29.	154.77	114.50	63.	28.63	—
30.	32.02	51.00	64.	41.51	46.00
31.	23.61	32.00	66.	5.36	—
Total — Skupaj		\$5,876.56		\$3,229.81	

Interest on Bonds — Obresti na obveznicah:

\$4000 Alamosa, Colo. Ref.	4%	\$ 80.00
\$5000 Camden, N. J. Gen. Ref.	3 1/2%	87.50
\$5000 Springfield, Colo. Pav.	6%	150.00
\$5000 Winters, Texas Municipal Hospital	4%	100.00
\$4000 Pueblo Water, Accrued	4 1/2%	75.00
\$5000 U. S. Treasury	2 1/2%	62.50
Accrued Int. on War Bonds — Dotečeni obresti na vojnih bondih		\$117.84
Interest on FHA and Mortgage Loans — Obresti na FHA in hip. Taxes on FHA and Mortgage Loans — Davki na FHA posojila in hipotek		537.95
Fire Insurance on Loans — Zavarovalnino proti ognju na FHA		121.81
FHA Insurance — Zavarovalnino na FHA posojila		21.21
Profit on Bonds Sold — Dobicek na prodanih bondih		9.94
Certificate Loans Increased — Posojilo certifikatov zvrsano		1,120.00
Total receipts from lodges — Skupni prejemki od društva		5,676.56

Total receipts — Skupni prejemki

Balance April 30, 1944 — Preostanek

Total — Skupaj

Disbursements — Izdatki:

Death Claims — Smrtnine	\$ 1,408.81
Sick Benefit Claims — Bolniške podpore	1,456.00
Operation Claims — Operacijske podpore	350.00
Premiums for new members — Ases. za nove člane	15.00

Total disbursed to lodges — Skupno izdato društvu

Miscellaneous — Razno:

Officials' Salary — Uradniške plače	199.55
Home Office Employee — Pomočnica v gl. uradu	77.54
Telephone — Telefon	4.40
Stationery and Advertising — pisalne potreboščine	45.75
Safe deposit vault — Varnostni predel	12.20
Lights and Water — Razsvetljavo in vodo	12.13
Flag — Zastava	2.91
Certificate of Compliance for Minnesota Ins. Dept.	1.00
Exchange Charges on Coupons — Vnovičenje kuponov	.80

Total disbursements — Skupni izdatki

Balance May 31, 1944 — Preostanek

Sick Benefits Paid — Bolesnike podpore platen:

Lodge No.	Name	Amount	Lodge No.	Name	Amount
Dr. it.	Ime	Vzeto	Dr. it.	Ime	Vzeto
1.	Anžiček Adolph	\$28.00	29.	Chandek Rose	25.80
1.	Cessar John	14.50	30.	Krajevi Mary	14.00
1.	Menzar Anton	25.00	31.	Chiavini Palmira	31.00
1.	Starc Anton	26.00	32.	Končnik Ralph	14.00
1.	Tanko Frank	30.00	33.	Hribar Mike	14.00
1.	Vesel Ignatz	13.00	34.	Zaic Anna	14.00
3.	Jersin William	18.00	35.	Kukman Joseph	40.00
3.	Radvich Nick	30.00	36.	Roycht John	12.00
3.	Tekavec Martin	30.00	37.	Yakševic Jakob	17.50
3.	Vidic John	27.00	38.	Baca Mike	28.00
5.	Balant Joe	20.50	39.	Lunka Anton	36.00
5.	Brko Jack	25.00	40.	Popovich Martha	22.00
5.	Gruden Mary	15.00	52.	Kosec Louis	35.00
5.	Keck John	44.00	55.	Belle Joe	9.50
5.	Klune Frank	30.00	58.	Alex Leona	20.00
5.	Malovar Matt	31.00	59.	Chop Antonia	21.00
5.	Matekai Mary	32.00	60.	Gališ Gertrude	20.00
5.	Pezder Nick	30.50	64.	Rudoček Helen	20.00
7.	Plut Katherine	30.50	64.	Bianchini Luigi	26.00
7.	Skiff Regina	23.00			
7.	Virant Anna	23.00			
8.	Cullin Katherine	35.00			
8.	Schweiger Frank	34.00			
8.	Slopar Frank	34.00			
8.	Terlip John	34.00			
11.	Kosec Joe	18.00	11.	Slanovich Emma	\$75.00
11.	Slanovich Emma	25.00	15.	Vranesh Helen	75.00
15.	Vranesh Helen	45.00	16.	Bowsher Olga	50.00
16.	Bowsher Olga	10.00	41.	Mervar Johanna	75.00
16.	Cersek Antonia	16.00	41.	Lunka Anton	75.00
16.	Meglen Josephine	18.00			
16.	Zadel Jack	11.00			
17.	Danailoff Angelo	17.00			
17.	Proletti Benedetto	32.00			
21.	Kuzma John	43.00	1.	Menzar Anton	\$899.05
21.	Zaic Joseph	38.00	1.</td		

URAD ZA ZAPOSITEV USTANOVIL NOV NAČIN ISKANJA DELA

Urad za zaposlovanje pripravlja za vojake odpuščene iz vojske pregled delavskih priložnosti v vseh večjih industrijskih središčih, kjer živi več kot 100,000 ljudi, in v glavnih mestih vseh držav, brez ozira na njih velikost.

Po besedah Paul V. McNutta, predsednika Vojne Komisije za Delavsko Moč, bo pregled, ki bo izšel pod imenom Informacij za Veterane na Delavskem Tržiču, in se naslana na podatke dobljene od delodajalcev, prenovljen vsaka dva meseca. Potom tako zbranih informacij se bo natanko video, kakšne so priložnosti delavcev v vseh glavnih industrijskih krajih za najmanj šest mesecov v naprej.

Radi omogočenja zaposlovanja, ter da bi se veteranom dalo najbolje kar je mogoče, so bili ti pregledi poslaní skor vsem okrajinom uradom za zaposlovanje v glavnih okrajih dežele. Tako se bo sedaj povsod takoj vedelo o priložnostih dela v 114 glavnih zaposlovalnih krajih dežele. Tudi druge take informacije bodo posebne važnosti in koristi nim veteranom, ki želijo vedeti o delavskih prilikah v nekem čisto drugem kraju dežele.

S pomočjo tega pregleda se bo tudi izvedelo, kje so ne samo največje vojne in civilne F. L. I. S. — Common Council.

ORGANIZIRANJE

PRIVATNIH DOBRODELNIH DRUŠTEV ZA POMOŽNO AKCIJO V INOZEMSTVU

Pod imenom Ameriškega Odbora Dobrodelnih Društev za Delovanje v Inozemstvu se je novembra meseca lanskega leta sestalo 15 velikih ameriških privavnih dobrodelnih društev, ki se že dolgo bavijo z pomočnimi akcijami v inozemstvu.

Ta Odbor tesno sodeluje s Predsednikovim Odborom za Kontrolo Vojne Pomoči.

Predsednik Ameriškega Odbora je profesor Joseph P. Chamberlain, iz Columbia Univerze in član Predsedništva Posvetovalnega Odbora za Politične Begunce. Podpredsednika sta Joseph C. Hyman, od Skupnega Židovskega Odbora za Razdelitev, ter

Mag. Patrick A. O'Boyle, izvrševalni direktor Društva za Vojno pomoč Narodne Katoliške Dobrodelne Konference.

Ustanovljena društva predstavljajo vse vere, ter so s svojim dobrodelnim delovanjem že prekrila celi svet. Sedanji imenik članov sledi:

Ameriški Urad za Zdravniško Pomoč Kitajski, Ameriški Odbor za Pomoč Kitajskim Industrijskim Kooperativam, Ameriški Odbor za Begunce Kristjane. Ameriški Odbor za Pomoč Priateljem, Ameriški Židovski Skupni Odbor za Razdelitev, Ameriška Federacija ORT, Belgijsko Društvo za Vojno Pomoč, Odbor za Pomoč Bratom, Britansko Društvo za Vojno Pomoč, Cerkveni Odbor za Pomoč Inozemstvu in za Rekonstrukcijo, Kongregacionalni Odbor Kristjanov, Odbor za Koordinacijo Francoskih Pomočnih Društev, Pomočni Odbor Borečih se Francozov, Deklice Skautke, Grško Vojno Pomočno Društvo, Hadassah, Židovska Društvo za Pomoč Beguncem, Mednarodni Odbor Društva Mladih Fantov Kristjanov, Mednarodno Društvo za Izseljevanje, Mednarodni Resevalni in Pomočni Odbor, Mennonite Središčni Odbor, Narodni Odbor Društva Mladih Žen v Združenih Državah, Društvo za Bližnji Vzhod, Poljska Vojna Pomoč, Fond Kraljice Vilhelmine, Odbor Unitarjev, Zedinjeno Pomočno Društvo za Kitajsko, Zedinjena Češka Pomoč, Zedinjeni Jugoslovanski omogočni Odbor,

narodnimi organizacijami, ter sličnimi odbori ustanovljenimi v drugih deželah, kot je na primer Odbor Britanskih Društev za Pomoč Inozemstvu.

Ta Odbor tesno sodeluje s Predsednikovim Odborom za Kontrolo Vojne Pomoči.

Predsednik Ameriškega Odbora je profesor Joseph P. Chamberlain, iz Columbia Univerze in član Predsedništva Posvetovalnega Odbora za Politične Begunce. Podpredsednika sta Joseph C. Hyman, od Skupnega Židovskega Odbora za Razdelitev, ter

Mag. Patrick A. O'Boyle, izvrševalni direktor Društva za Vojno pomoč Narodne Katoliške Dobrodelne Konference.

Ustanovljena društva predstavljajo vse vere, ter so s svojim dobrodelnim delovanjem že prekrila celi svet. Sedanji imenik članov sledi:

Ameriški Urad za Zdravniško Pomoč Kitajski, Ameriški Odbor za Pomoč Kitajskim Industrijskim Kooperativam, Ameriški Odbor za Begunce Kristjane. Ameriški Odbor za Pomoč Priateljem, Ameriški Židovski Skupni Odbor za Razdelitev, Ameriška Federacija ORT, Belgijsko Društvo za Vojno Pomoč, Odbor za Pomoč Bratom, Britansko Društvo za Vojno Pomoč, Cerkveni Odbor za Pomoč Inozemstvu in za Rekonstrukcijo, Kongregacionalni Odbor Kristjanov, Odbor za Koordinacijo Francoskih Pomočnih Društev, Pomočni Odbor Borečih se Francozov, Deklice Skautke, Grško Vojno Pomočno Društvo, Hadassah, Židovska Društvo za Pomoč Beguncem, Mednarodni Odbor Društva Mladih Fantov Kristjanov, Mednarodno Društvo za Izseljevanje, Mednarodni Resevalni in Pomočni Odbor, Mennonite Središčni Odbor, Narodni Odbor Društva Mladih Žen v Združenih Državah, Društvo za Bližnji Vzhod, Poljska Vojna Pomoč, Fond Kraljice Vilhelmine, Odbor Unitarjev, Zedinjeno Pomočno Društvo za Kitajsko, Zedinjena Češka Pomoč, Zedinjeni Jugoslovanski omogočni Odbor,

Samona društva, katerih preteklost in finančno stanje pokazuje stabilnost ter uspehe v preteklem delovanju, in katerih delo in načrti so jasni in širokogrudni, tako da bo njih delovanje resnično pomenljivo za pomoč in rehabilitacijo v tujini, so včlanjene v tem Odboru. Bil je ustanovljen zato, da sodeluje ter pomaga z načrti, koordinacijo ter pripravljanjem načrtov za svoja učlanjena društva in dotične državne ustanove. Udejstvoval se bo kot središče za dogovor, za pomočno delovanje na široki bazi, ter za izdelovanje načrtov za rekonstrukcijo oropanil ter od osišča izmučenih narodov po celem svetu. Naloge tega Odbora bo tudi preprečiti duplikiranje načrtov ter skrbeti za pripravo potrebnih pomoči za vse dežele, ki so pomoci potrebne. Takoj po osvobojenju ozemelj v Evropi in Aziji nameravajo učlanjena društva uvesti svoje delovanje sodelujuč najože z UNRRO ter drugimi državnimi in med-

JAJCA! SVEŽA JAJCA!

Dva Amerikanca, oba doma iz države Michigan, si ogledujejo, kako se vrši kupčija z jajci v mestu Foggia, v Italiji. Italijanska ženica ne zna angleško, pa to je ne moti pri kupčiji. Saj se da na prste pokazati, kako in kaj.

Narodna Katoliška Konferenca za Dobrobit, Fond Studenov Sveta, Društvo za Vojno Pomoč, in Mednarodni Odbor Krščanskih Mladih Žen.
F.L.I.S.—Common Council.

O KRALJICI INSTRUMENTOV
Piše Ivan Račič
Chicago, III.

V.

Orgel je po svetu skoraj brez števila, težko bo pa najti dvoje, ki bi bile popolnoma enake. Pa tudi, ko bi bile enake, bi po različnih cerkvah vendarle različno pele. Najbolj je, da so vsake orgle začrtane in napravljene "po meri" za svojo cerkev ali za kamor so že namenjene. Svoj čas so bile orgle samo po cerkvah, sedaj so pa tudi po raznih velikih učnih zavodih, gledališčih, dvoranah, domovih bogatih ljudi in celo po večjih pogrebiščih kapelah. Za vsak namen so narejene tako, kakor tistemu namenu najbolj odgovarja.

Vzemimo majhne cerkvene orgle, kakšne pridejo po naših cerkvah skoraj edino v poslov. Enako velike bo ena orgelski izdelovalnica naredila za \$5,000, druga za \$6,000, in tako naprej do \$10,000. Razlika je podobna kakor med avtomobili raznega izdelka. Kdor plača višjo ceno, bo imel vse toliko boljše narejeno.

Sedaj smo pa dospeli do pomembnih stvari. Morda še bolj važna kakor kakovost in cena materijala in izdelka je končna uravnavna orgel, ko so že postavljene v cerkvi (voicing, regulating, finishing). Skoraj vsako podjetje ima doma — vsaj običajno — na razpolago razne izvedence in strokovnjake, ali te redkokrat posiljejo dokončat orgle, najmanj pa kakšne male orgle in v kak oddaljen kraj. To bi stalo podjetje precej več denarja. Navadni delavci in njihov vodja morajo pogostokrat napraviti isto končno delo, od katerega je največ odvisno in ki zahteva največ odvisno in ki zahteva

(Dalje prihodnjic)

ŽELEZNI BORCI

Močno qveh ameriških tankov na obrežju otoka Wakde, Holandska Nova Gvineja, čaka na povelje za napad. Tanki uporabljajo, da zdobjijo prvi odpor. Polem pa pride za njimi pehoti, ki opravi ostalo delo.

Trail Blazers Lodge No. 41

(Continued from page 4)

ling new members right along have more or less covered their field and still keep on trying. Those of you who heretofore have done little or nothing have a fertile field in which to work because you have friends and family connections who have not as yet been approached to join the WSA.

Attempt to enroll a whole family into good old No. 41, and boost our Juvenile Department.

AN OFFICER.

OD DRUŠTVA SVOBODA ST. 36 ZSZ

So Chicago, Ill.

Kakor menda pri vseh društih tako tudi pri našem občutno pogrešamo naše fante, kateri so sedaj pod zastavo Strica Sama. Večkrat se jih spominjam, zlasti na naših sejeh, in jim želim, da bi se čimprej zdravi in srečni povrnili nazaj na svoje domove in pak nam, k društvu, da bo društvo življeno zopet bolj živahno, kajti samo še životarimo.

Zadnje čase smo imeli pri društvu precej bolnikov. Zbolel nam je od prenapornega dela brat John Dolinšek, ki je sedaj že zopet toliko okreval, da hodi na delo. — V tovarni pri delu se je pobil na nogi brat Ralph Bregar, da je moral prestovati nogo več tednov. Tudi on je sedaj zopet na svojem prejšnjem delu. — Na delu si je zlomil nogi brat John Tupac, ki je sedaj ne more opravljati nikakega dela. — Na operacijo se je moral podati sestra Anna Dejak, ki je sedaj že skorodržava in je zopet doma. — V bolnišnicu je morala tudi sestra Caroline Bukovec. Tudi ona je sedaj že doma in zopet dela.

Bratje in sestre: Vsi dobro veste, da imamo sedaj veliko kampanjo. Kaj mislite, ali bi se dalo kaj napraviti, da bi se ponovno število članstva našega društva v obenem tudi število članstva pri naši ZSZ? Če že ne morete v odrastli oddelku dobile novih članov, poskusite vsaj mladinski oddelok ponoviti. Dajmo nekaj storiti, da ne bomo tako pri "zadnjih". Sami se nam ne bodo ponujali. Mi moramo začeti in spregovoriti dobro besedo, pa gotovo ne bo zastonj. Pominimo, da je naša dolžnost, razširjati število članstva naše organizacije. Premislimo, da bi mi sami nikdar ne bili člani te dobre in močne podporne organizacije, če bi nas ne bili drugi v to navojarili. Torej na delo za večjo in močnejšo ZSZ.

Še nekaj. Piknik bomo imeli. Na seji meseca junija je bilo končnovečernje sklenjeno, da priredi naše društvo svoj letni piknik, ki bo v nedeljo 2. julija. Lansko leto ga nismo imeli, zato letos vsi na naš društveni piknik, da spravimo skupaj nekaj denarja za slaba leta, ki najbrž pridejo. Pa tudi zato, da bomo imeli vsaj eden vojni bond v naši posesti, kajti dosega ga še nimamo. Torej bratje in sestre, v nedeljo 2. julija vsi na piknik našega društva, ki se vrši v znanim Eggers Grove na 114. cesti. — Na svodenje in pozdravljenje!

C. Grmek, predsednik.

—

NI JIM BILO PO VOLJI

Nemškim borilnim letalcem je vedno zavrela kri, kadar je dospela nad Nemčijo ameriška letačna trdnjava "Shifless Skonk," ki ima na strani naslikanega dihurja v Hitlerjevo glavo, pomagati si pa niso mogli. Kadar je to letalo prišlo nad nemško ozemlje, so se nemški letalci zaganjali vanj kot sršeni, pa mu niso nikoli mogli do živega. Končno je bilo zadeto, toda zadel ga je raketi strel iz tal, ne iz kakega drugega aeroplana, ko je bil "Ničvredni dihur" na svojem devetnajstem poletu proti Berlinu. Raketa mu je odstrelila en gonilni stroj. "Dihur" je šel vseeno naprej, spustil svoje bombe nad Berlinom in se vrnil na Angleško.

MALO DROBIZA

Lahkoveren človek je slepar.

Služabniki ne bodo pridni, kjer so gospodarji zanikarni.

Slavna zvezdarna Greenwich pri Londonu je bila zgrajena 1676 leta. Greenwich je samostojna občina, čeprav je predmestje Londona. Od 1885 leta dalje se računajo poldnevnik od tega kraja.

Slabi razkritelji so oni, ki pravijo, da ni nobene zemlje, če ne vidijo drugega kot morje.

Clovek išče v družbi utehe, koristi in protekcije.

SIRITE "AM. SLOVENEC"!

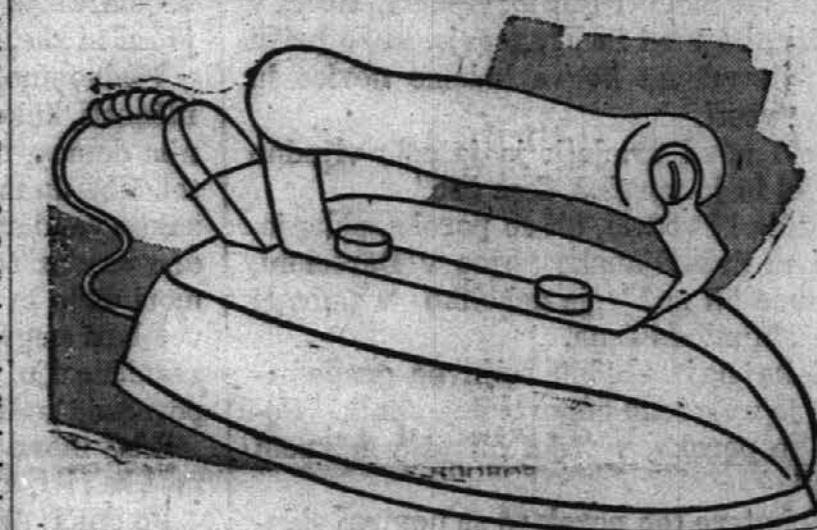

MEDEN'S HARDWARE STORE
1804 W. Cermak Road,
Chicago, Illinois
Kupite si ga še danes in poskusite z njim umivati vaše stene.

"Amer. Slovenec" je vez, ki druži ameriške Slovence od obale do obale.

Dajte pomagati, da bo več

ELEKTRIČNIH LIKALNIKOV!

ZAMENJAJTE svoj stari odloženi likalnik za Vojne Znamke

Električne priprave se težko dobe, ker so izdelovalci zaposleni v vojnem delu. Da pomagate drugim, ki potrebujejo tako blago, ZAMENJAJTE svoje izrabljene priprave pri svojem električarju.

Prav rad vam bo dal Vojne Znamke tudi za stvari, ki ne delujejo več; saj jih on skoraj vedno lahko popravi.

Kar danes poglejte po hiši, če imate še kje katero tako pripravo, ki je ne potrebujete več. Vaš trovec jo bo spravil v red. To je patriotično delo!

PRIPOMBA: Commonwealth Edison Company ne kupuje starih električnih priprav, da bi jih spet prodajala, pač pa rada pomaga Trgovcem v Chicagi pri tem patriotičnem zamjenjalnem Načrtu.

COMMONWEALTH EDISON COMPANY

MARIN KLARICH & SON GENERAL CONTRACTORS and BUILDERS

Gradbeni podjetniki in gradbeniki

Mi prevzemamo vse vrste dela, gradimo nove stavbe, takorinčne kolobega. Sprejemamo velika dela kot grajene večjih poslopij, kolobavn, ali kakršnekoli. Obenem sprejemamo tudi manjša dela, kot popravljanje hiš in drugih poslopij. Za nas je vsako delo in nazadnje dobrodošlo.

Preizkušena ljubezen

Roman. — Iz francoščine prevedla K. N.

Zgrosila se je. Ona, Orana, ki dolguje temu človeku svoje življenje, je pravkar želeta njegovo smrt, četudi samo za trenutek! Strah in sram sta trpinčila njen zmedeno srce v tistih težkih minutah...

Vse, kar je bilo v njej dobrega, se je uprlo ob tej misli. Skesan je zašepetal:

"Vsak dan bom molila zanj... da bi se rešil... da bi ga Bog varoval..."

In ob misli, da bo potlej morda res lepega dne potkal na vrata njihovega gradiča v Jacheresu, se je ponosno vzravnala in velikodušno dejala:

"Naj pride, saj je moj mož! Pravico ima do mene, pravico zahtevati od mojih staršev, da se vrnem k njemu. Storila bom tak, pa naj se zgodi kakor hoče..."

In ta odločitev je okreplila njen razvračano dušo, da se je vrnila v svojo sobo mirnejša in trdnejša kakor kdaj koli poprej.

XVII.

Orana je stopila v veliko, lepo palačo španskega konzulata v Parizu in se nameriali v eno izmed mnogih pisarn, kjer so se gnetli vsi mogoči ljudje: Španci, živeči v Parizu, begunci in Francoze, ki so prišli tja poizvedoval boge kakšne novice in zanimivosti.

Neki mlad uradnik jo je zelo vlijudno sprejel in jo vprašal, česa želi.

"Rada bi vedela, ali so poroke, sklenjene med državljanško vojno v Barceloni, veljavne ali ne?" je nekoliko v zadregi vprašala mlada žena.

"Zakaj naj ne bi bile veljavne, gospodična?" je začudeno odgovoril uradnik. "Poroka je poroka, v vojni ali pa v mirnem času."

Nekatere teh poroke so se namreč sklenile v takšni hitri, tako brez priprav, med miličniki in dekleti, ki so jih možje poznali komaj nekaj dni. Ali so tudi takšne poroke veljavne?"

"Ljuba gospodična, na poročnem uradu pa ne morejo v takšnih časih vedeti, kako dolgo se ženin in nevesta poznata, sicer pa to tudi ni važno. Glavno je, da so te poroke prav tako veljavne, sklenjene prav tako zakonito, kakor kakšna svečana, razkošna poroka v mirnem času. Razen tega smo kljub hitri vse arhive z osebnimi podatki novoporočencev že uredili, tako da ni nobene zmešnjave."

"Oprostite, da vas nadlegujem s takšnimi podrobnostmi," je dejala Orana, nekoliko zmedena zaradi uradnikovega odločnega odgovora, "toda moja priateljica me je naprosila, naj se namesto nje nekoliko pozanimam za te stvari. To dekle se je mudilo v Barceloni prav tiste dni, ko so odhajali vojaki na fronto. In morala se je — nekoliko tudi proti svoji volji — nenadno poročiti z nekim častnikom, nekaj ur pred njegovim odhodom na fronto. Tedaj so sklenili kar pod milim nebom mnogo porok, okrog dve sto. Vse je šlo zelo hitro... Ali mislite, da je tudi takšna poroka veljavna?"

"Kajpak, draga gospodična. Vaša priateljica je poročena, kakor da bi se poročila v mirnem času."

"Toda ali ta zakon tudi na Francoskem velja?"

"Zakaj neki ne bi? Naši vlasti sta se spoznali glede vseh medsebojnih pravnih zadev. Tudi ta zakon, sklenjen v hitri in hkrati z dve sto drugimi zakoni, pravno velja. Francoske oblasti na Španskem so pač uredile vse potrebno, da je veljaven."

Po kratkem premislu je pristavljal: "Sicer se pa lahko na županstvu občine v rojstnem kraju svoje priateljice preprate, ali so vsi osebni podatki v redu... Če pa hočete svoji znanki olajšati to povpraševanje, nam prinesite natančne podatke o imenih poročencev in dnevnu te ne-navadne poroke."

Orani je pričelo srce divje utripati. Njeno poroko naj bi potrdili tudi na Franco-

skem! Ob tej misli se ji je zamegljilo pred očmi. Potem bi bilo mogoče, da bi njeni starši izvedeli za ta zakon, še preden bi jim ona sama kaj povedala o vsem tem. Neverjetno! Bila je tako presenečena in prestrašena, da se ji je pričela soba vrteći pred očmi in da se je mladi uradnik, stojec tik pred njo, izgubil nekam v daljavo, v nejasno meglo. S silo se je zbrala in dejala:

"Moja priateljica bi najbrže pred vsem rado izvedela, ali njen mož sploh še živi."

Po nekaj trenutkih molka je pristavila bolj prisebno: "Ali bi mi mogli povedati, kje naj povprašam po teh podatkih?"

"Tam dol, gospodična, v Uradu za iskanje pogrešanih." Orana se je ozrla v smer, ki jo je pokazal uradnik. Pred nekim okencem je stala dolga kača ljudi, ki se ni ne daljšala in ne kraljšala, kajti oni bližu so venomer odhajali, ob koncu kače so pa pristopali novi. Orana se je pridružila čakajočim. Čudni občutki so jo sprelevali ob misli, da bo čez nekaj minut izvedela nekaj določnega o njem, ki mu je v nekaj urah postala zaročenka in žena. Zdaj je vedela, da je njuna poroka veljavna in da je žal ni sile, ki bi jo mogla razveljaviti.

Nedvomno, zdaj je bila tako blizu resničnosti, kakor še nikoli ne, odkar se je vrnila domov, na Francosko. Venomer se je tolažila, da morda tako na hitro sklenjeni zakon vendarle ni veljaven in da bo lepega dne vendar že padla z nje ta mora, ki ji mori dušo in telo. Zdaj se ji ni bilo treba več batiti negotovosti in ne trepetati pred resničnostjo. Bila je poročena, veljavno poročena tudi na Francoskem.

Zdaj mora samo še izvedeti, ali njen mož še živi, ali ne.

Po dokaj dolgem čakanju je naposled le prišla na vrsto. Pogumno je pričela pričevati:

"Letalec je, star trideset let. Piše se Moreno in boril se je v Barceloni na strani republikancev."

Povedala je tudi datum, ko je odšel njen mož na fronto.

"Letalec? Moreno? Zdi se mi, da živi, da je med tistimi, ki so ušli smrti... Moreno?" Nagubal je čelo, kakor da napeto nekaj premišljuje. Oranin pogled je željno visel na njegovih ustnicah.

"Moreno? To ime mi je nekam znano."

Orana mu je skušala pomagati. "Moreno, miličnik, baje med najboljšimi letalci republikanske armade..."

"Miličnik?" je nekam začudeno vzkliknil uradnik. "Ali se ne motite?"

"Ne, ne, gospod! Prepričana sem o vsem, kar govorim," je živo vzkliknila mlada žena.

"Čudno... Moreno?... Moreno? Na koncu koncev," zmajal je z glavo, "možno je, da se motim. Želite torej, da natanko povprašamo po njem. Iskanje bo utegnilo trajati dva tedna, morda celo mesec dni. Prosim, dajte mi naslov, da bom vedeli, kam naj vam pišemo, kar bomo izvedeli."

"Pišete?" je prestrašeno vzkliknila Orana, saj pač ni pomisila na to možnost.

"Seveda. Tako je v navadi. Samo zapisite v knjigo svoje ime in svoj naslov," je nebrizno odgovoril uradnik.

"Toda... ali ne bi mogla osebno priti po odgovor?" je plaho vprašala mlada žena.

"Bilo bi bolje, da bi vam mi pisali... Pomislite, koliko je tistih, ki bi radi izvedeli podobne podatke kakor vi. Nešteto je ljudi, ki so v tej vojni izgubili kakšnega priatelja, sorodnika, znanca. In da si olajšamo delo, sprejemamo osebno samo vprašanja, odgovore pa pišemo, ker je to enostavnejše..."

Uradnik je govoril vlijudno, toda v njenem glosu je bilo nekaj, kar ni dopuščalo nikakršnega ugovora. Orana se je odločila, da ga bo ubogala.

(Dalje prih.)

AMERIKANSKI SLOVENEC

ZMAGA PO NAJSRDITELJSI BORBI; DRUGE VESTI

(Nadaljevanje s 1. str.)

vsako minuto in Nemci bodo totalno iztrebljeni iz Cherbourga.

Mesto je popolnoma izpraznjeno, omenjajo poročila. Civilno prebivalstvo je odšlo. Le porušene stavbe in v zrak štreče obžgane stene stoejo ob ulicah. Za njimi pa se skrivajo ostanki nemških vojakov in napadajo zased. Zabrikadira ni se še tudi na obeh straneh zaliva, ki sega v mesto. Druge točke so premagane.

Na drugih krajih fronte v Normandiji so Zaveznički zadnjih par dni raztegnili svojo fronto. Vse pa zgleda, da je bil Cherbourg zadnje dni glavna tarča vseh Zavezničkov in da še zdaj po zavzetju tega mesta bodo koordinirali nadaljnji boj, ki bo naperjen v notranjost dežele in pa ob obrežju proti severu, da bo zadobil oporišče tako še širšo podlago.

Francozi iz osvobojenih delov Normandije občudujejo južnašte američkih čet. Nemške utrdbre so bile naravnost po enih krajih nezavzetne in nihče ni imel kakega upanja, da bodo Zaveznički uspeli, kakor so. Tudi nemška trdovratnost v obrambi je silna. Nemec brani do zadnjega diha, ker ve, da gre zdaj v zadnje ure za ves nemški narod, zato se Nemci na občudovanja vredne načine trdovratno drže. Toda hrabrost ameriške vojske je še večja in ta zmaguje nad nemško vtrajnostjo in jo izriča vseposvod tuji iz najbolj utrjenih pozicij. To kaže, da Amerikanec ve v svojem srcu in v svoji duši, da se bori za nekaj vzvišenja, da se bori za svojo lastno svobodo in demokracijo, kakor tudi svobo vsega sveta. Ta zavest ga vodi v junaški boj, ki ga bo ovekovečil za vse čase v zgodovini sveta.

Imam še druge hiše in bungalove v Cicero in Berwyn. Ako želite hišo v Berwynu, pokličite L. Gradiser, telefon Berwyn 4979-R.

ANTON JORDAN
2417 So. Lawndale Ave., Chicago
Tel. Rockwell 7196.

POTREBUJEMO DELAVCE

za delati na trku in v kleparški delavnici. Dobra plača.

Vprašajte pri Herman Graff

and Sons, 1223 W. 69th Street,

Chicago, Ill.

lx

ISČE SE

prijetno žensko za gospodinjstvo pri vdovcu brez otrok. Za nadaljnja pojasnila se je obrniti na: Vдовec, c/o Am. Slovenec, 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois.

2x

PRODAM

4-stanovanjsko zidano hišo po 4 sobe. Nahaja se na 2547 So. Harding Ave. Cena je \$10,500;

3-stanovanjsko zidano hišo, centralna kurjava. Nahaja se na 2600 So. Millard Ave. Cena je \$9,950;

2-stanovanjsko zidano hišo po 5-6 sob, zidan "garage" za dve kari. Nahaja se na 6604 So. Drexel Ave. Cena je \$8,000. \$1,000 prova plačilo, drugo na obroke;

3-stanovanjsko zidano hišo, centralna kurjava. Cena je \$9,900.

Imam še druge hiše in bungalowe v Cicero in Berwyn. Ako želite hišo v Berwynu, pokličite L. Gradiser, telefon Berwyn 4979-R.

DR. J. E. URSCICH
ZDRAVNIK
in
KIRURG
Urad:
1901 West Cermak Road
CHICAGO
Telefon Canal 4918
Residenčni tel.: La Grange 3988
1-3 in 7-8 P.M. razen ob sredah

SLOVENSKA RADIO URA V MILWAUKEE!

Edina na osrednjem zapadu, z izključno slovenskim programom v obeh jezikih, se oddaja vsako nedeljo od 9. do 10. ure dopoldne preko

WRJN RACINE RADIO POSTAJE (1400 Kc.)

Oddaja jo slovenski list "Jugoslovenski Obzor v Milwaukee." Za uvrstitev godovnih in drugih čestitk, ali društvenih in trgovskih objav pišite najpozneje do petka sijuraj na: YUGOSLAV (SLOVENIAN) RADIO HOUR, 630 West National Avenue, Milwaukee, 4. Wis. Telefon Mitchell 4373, ali Mitchell 5551.

NOVI KRASNI KRIŽI

Vsem onim, ki so zadnje čase naročali križe, ki se rabijo za previdenje bolnikov, sporočamo, da onih krijev, ki smo jih do pred kratkim prodajali po \$2.50 nimamo več.

Posečilo pa se je nam dobiti, toda le omenjeno število novih druge vrste sličnih krijev, ki so narejeni mnogo lepši in ne vlti, kakor sedanjan, pač pa narejeni iz lepega orehovega lesa, z lepim pozlačenim bronastim križem, ki se dosti lepši in mnogo bolje in natančneje izdelani, kakor prejšnji. Ti križe istotako vsebujejo vso pripravo, ki se rabi ob čas u previdenja bolnikov in so narejeni da se križ odpre, kakor predalček in znotraj so spravljene svečke, steklenička za blagoslovjeno vodo in ptiči. Ti križe so lepi, ko se jih zapre za obesiti na steni kot križ, ki je prav kras za vsako katoliško hišo.

Teh krijev ni mnogo v založbi. Kdor ga želi naj ga nemudoma naroči, ker prav gotovo bodo v kratkem pošljeni.

STANEJO S POŠTNINO SAMO

\$3.50

Naročila je poslati na:

KNJIGARNA AM. SLOVENEC

1849 W. Cermak Road,

Chicago 8, Illinois

1849 W. Cermak Road,